

EKSPEDIITORI VASTUTUSKINDLUSTUSE TINGIMUSED

KT.0643.10

Käesolevaid ekspediitori vastutuskindlustuse tingimusi kohaldatakse ERGO Kindlustuse ASis sõlmitud kindlustuslepingute suhtes, milles kindlustusobjektiks on kindlustatud isiku vastutusest tulenevad varalised kohustused seoses klientidega sõlmitud tasuliste ekspedeerimislepingutega. Ekspediitori vastutuskindlustuse tingimustes lahendamata küsimustes juhendatakse kindlustuslepingute üldtingimustest, seadusest ja muudest õigusaktidest.

1. Kindlustusandja

Kindlustusandja on ERGO Kindlustuse AS.

2. Kindlustusvõtja ja kindlustatud isik

- 2.1. Kindlustusvõtja on isik, kes on sõlminud kindlustusandjaga kindlustuslepingu.
- 2.2. Kindlustatud isik ehk kindlustatu on kindlustuslepingus nimetatud ekspediitor, kellega seotud kindlustusrisk on kindlustatud.
- 2.3. Kindlustuslepingust tulenevate kohustuste täitmisel võrdsustatakse kindlustatuga temaga samu töökohustusi täitvad töötajad. Kindlustatu lepingulised kohustused kehtivad ka temaga võrdsustatud isikutele. Kindlustatuga ei võrdsustata vedajaid ja muude teenuste osutajaid, keda kindlustatu kasutab ekspedeerimisteenuse puhul alltöövõtjatena.
- 2.4. Kindlustusvõtja on kohustatud tutvustama kindlustuslepingu tingimusi kõigile kindlustatud isikutele.

3. Kindlustusjuhtum

- 3.1. Kindlustatud on kindlustatu vastutus seoses:
 - 3.1.1. klientidega sõlmitud tasuliste ekspedeerimislepingutega vastavalt Eesti Logistika ja Ekspedeerimise Assotsiatsiooni (edaspidi ELEA) kehtivatele üldtingimustele, Põhjamaade Ekspedeerijate Assotsiatsiooni üldtingimustele (NSAB 2000) või CMR konventsioonile (kuid mitte laiemas ulatuses kui ELEA kehtivad üldtingimused) rahvusvaheliste vedude puhul;
 - 3.1.2. klientidega sõlmitud tasuliste ekspedeerimislepingutega vastavalt võlaõigusseadusele või Euroopa Liidu liikmesriikide analoogsetele õigusaktidele (kuid mitte laiemas ulatuses kui ELEA üldtingimused) riigisisestel vedudel.
- 3.2. Ekspedeerimiseks loetakse veose transpordi korraldamist, kui vedamiseks kasutatakse kolmandat isikut (vedajat). Kindlustusobjektiks ei ole kohustused seoses lepingutega, mille puhul kindlustatu teeb vedusid ise, kindlustatu omanduses või valduses olevate transpordivahenditega.
- 3.3. Kui kindlustatakse ekspediitori vastutust ka ladustajana (ELEA üldtingimuste § 2 punkt D), siis laieneb kindlustusandja vastutus ka veose kadumisele või kahjustumisele ladustamisel vaid ajal, mil veost valdab tavapärase transpordi käigus kindlustusvõtja või lepinguosaline, kellega kindlustusvõtja on sõlminud veoteenuse osutamise lepingu. Kindlustuskaitse kehtib 30 päeva jooksul arvates ladustamise hetkest. Ladustamisele rakenduvad ladustamise eritingimused.
- 3.4. Kindlustusjuhtum on kindlustusperioodi jooksul kindlustuslepingu kehtivuspiirkonnas ootamatult ja ettenägematult toimunud sündmus, mis on põhjustanud veose hävimise, kahjustumise, kaotsimineku või hilinemise. Nimetatud asjaoludest tingitud kahju hüvitamise eest vastutab kindlustatu võlaõigusseaduse või ELEA üldtingimuste alusel.
- 3.5. Kui kindlustusjuhtumi toimumise aega pole võimalik määrata, loetakse selleks hetk, mil kindlustatu või temaga võrdsustatud isik oleks pidanud kindlustusjuhtumist teada saama.
- 3.6. Mitut samal ajal, samas kohas ja samast põhjusest tingitud kahju käsitletakse ühe kindlustusjuhtumina.

4. Kindlustusperiood, kindlustuslepingu kehtivus ja kehtivuspiirkond

- 4.1. Kindlustusperiood on kindlustuslepingus märgitud ajavahemik.
- 4.2. Kindlustuslepingu kehtivuspiirkond on kindlustuslepingus märgitud territoorium.
- 4.3. Kindlustusandja vastutus kindlustuslepingu alusel algab hetkest, mil kindlustatu või tema määratud vedaja võtab veose saatjalt veoks vastu ja lõpeb hetkel, mil veos antakse saajale üle.

5. Kindlustushüvitis

- 5.1. Hüvitise vormid on rahaline hüvitis, kahjustatud vara taastamine või asendamine samaväärselisele.
- 5.2. Kindlustushüvitis makstakse välja kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud kahju hüvitamiseks.
- 5.3. Kindlustushüvitise suurus ühe kindlustusjuhtumi kohta on piiratud kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud varaliste kohustuste suurusel ja hüvitispiiriga.
- 5.4. Kahju all mõistetakse otseselt varalist kahju, mis on põhjustatud veose hävimisest, rikkumisest, kadumisest, kahjustumisest. Samuti mõistetakse kahju all kindlustatu vastu esitatud nõudeid või kindlustatu tehtud kulutusi käesolevate tingimuste punktis 8 nimetatud juhtudel. Kindlustusjuhtumi tõttu saamata jäänud tulu, palk, leppetrahvid, moraalne kahju, turuosa kaotus jms ei ole käsitletavat kahjuna.
- 5.5. Hüvitise vormi ja suuruse otsustab kindlustusandja.

6. Hüvitispiir

- 6.1. Kindlustushüvitiste suurus ühe kindlustusjuhtumi kohta on piiratud kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud varaliste kohustuste suurusel ja hüvitispiiriga.
- 6.2. Hüvitispiir on kindlustuslepingus kokkulepitud summa, mis on kõigi väljamakstavate kindlustushüvitiste piiriks kindlustusperioodi jooksul käesolevate kindlustustingimuste punktides 7.1.–7.3. kirjeldatud kahjude suhtes.
- 6.3. Lisaks hüvitispiirile võib kokku leppida ka üksikjuhtumi hüvitispiiri, mis seonduv
 - 6.3.1. otsese varalise kahjuga (käesolevate kindlustustingimuste punkt 7.1.);
 - 6.3.2. finantskahjuga (käesolevate kindlustustingimuste punkt 7.2.);
 - 6.3.3. vastutusega kolmanda isiku ees (käesolevate kindlustustingimuste punkt 7.3.).
- 6.4. Üksikjuhtumi hüvitispiir on maksimaalselt väljamakstav kindlustushüvitis ühe kindlustusjuhtumi kohta käesolevate kindlustustingimuste punktis 6.3. loetletud kahjude osas.
- 6.5. Hüvitispiir ja üksikjuhtumi hüvitispiir märgitakse kindlustuslepingus. Kui üksikjuhtumi hüvitispiiri ei ole märgitud, loetakse see võrdseks hüvitispiiriga.
- 6.6. Veose kaotsimineku, hävimise, kahjustumise või hilinemise puhul määratakse vastutuse ulatus kindlaks vastavalt ELEA üldtingimuste §-dele 17, 18, 20, 22, 23, 25 ja 26 ning võlaõigusseaduse §-dele 794, 795 ja 796. Kindlustushüvitis ei tohi ületada veose maksumuse ja veoraha summat.
- 6.7. Hüvitispiir väheneb sama kindlustuslepingu alusel väljamakstud kindlustushüvitiste võrra.

7. Hüvitatavad kahjud

Kindlustusandja hüvitab kindlustatule kahju kindlustuslepingus sätestatud ulatuses. Hüvitatavad kahjud on:

- 7.1. otsene varaline kahju, kui veost ekspedeeritakse kooskõlas ELEA üldtingimustega või kindlustusandja aktsepteeritud

- muude tingimustega ja veose hüvitamise eest vastutab kindlustatu ekspedeerimislepingu alusel;
- 7.2. finantskahju:
- 7.2.1. hiilinemine veose kohaletõimetamisel juhul, kui tege- mist on ekspedeerimislepingu, veokonventsioonide või muude õigusaktide alusel sätestatud tähtaegade rikku- misega;
- 7.2.2. veoprotsessiga seonduvad otsesed kulud kauba hävi- mise või kaotamiseks korral (näiteks veoraha, tasutud avalik-õiguslikud maksed jms), mille hüvitamise eest vastutab ekspediitor ekspedeerimislepingu alusel;
- 7.2.3. tollimaksud ja -lõivud, mille hüvitamise eest vastutab ekspediitor ekspedeerimislepingu alusel. Ei hüvitata nõudeid, mis on esitatud TIR-garantii, tolligarantii, mak- sugarantii või muu avalik-õigusliku makse tasumiseks antud tagatise alusel. Samuti ei hüvitata riigiorganite määratud trahve;
- 7.2.4. mõistlikud ja vajalikud lisakulutused veose ümber- lähetamiseks õigele adressaadile juhul, kui õige veos saadeti kindlustatu töötajate süül valele aadressile, v.a juhul, kui kindlustatu töötaja süül või ettevaatamatuse tõttu väljastati veos valele kauba saajale;
- 7.2.5. mõistlikud ja vajalikud lisakulutused, mis on seotud konkreetse transpordiliigi veo maksumusega veose transportimiseks õigest lähtekohast veose üleandmi- seks ettenähtud õigesse sihtkohta juhul, kui ettenähtud sihtkohta oli saadetud vale veos;
- 7.2.6. kahju, mis on tingitud ekspediitori käsutusse antud doku- mentide kaotamisest või nende väärtust kasutamisest;
- 7.3. vastutus kolmanda isiku ees veosega põhjustatud kahju korral, kui vastutus tekib seoses kolmanda isiku vara hävimisega või kahjustumisega. Vastutus kolmanda isiku ees ei hõlma vastutust seoses veovahendile (konteinerile, veokile, haagisele jms) tekkinud kahjuga, saastumisega või muu keskkonnakahjuga seotud kuluga. Kolmandaks isikuks ei loeta kindlustusvõtjat, kindlustatut, kindlustusvõtjaga võrdsustatud isikuid ega isikuid, kelle teenuseid kindlustatu ekspedeerimise osutamisel kasutab (vedaja, ekspediitor, stividor jms).

8. Päästekulud, utiliseerimiskulud, õigusabikulud

- 8.1. Kindlustuslepingu kohaselt hüvitab kindlustusandja täiendavalt:
- 8.1.1. mõistlikud ja vältimatud kulutused kindlustusjuhtumi tõttu veosele tekkinud kahju suurenemise ärahoidmi- seks või kogu kahju vähendamiseks (sh kindlustusjuhtumi järgne päästmine või säilitamine). Kui kindlustus- andja on andnud päästmiskulude tegemise nõusoleku, siis hüvitab kindlustusandja kõik aktsepteeritud pääst- miskulud ka siis, kui kindlustatud isiku vastu esitatud nõuete rahuldamiseks vajalik rahasumma ja päästmis- kulud kokku ületavad kindlustussumma;
- 8.1.2. mõistlikud ja vältimatud lisakulud veose või selle jäänuste kõrvaldamiseks ning utiliseerimiseks (v.a saastumise või muu keskkonnakahjuga seotud kulu, samuti veose mere- transpordivahendilt äraviimise kulu), kui kindlustatud isik vastutab nimetatud kulutuste hüvitamise eest;
- 8.1.3. mõistlikud ja vältimatud kulutused kindlustusjuhtumi asjaolude uurimiseks ning kindlustusjuhtumiga seotud kindlustatud isiku huvide kaitsmiseks kohtus ja/ või arbitraazis, kui vastustajaks on kindlustatud isik. Kui kindlustusandja on andnud nõusoleku, siis hüvitab kindlustusandja kõik aktsepteeritud kohtu- ja õigus- abikulud ka siis, kui kindlustatud isiku vastu esitatud nõuete rahuldamiseks vajalik rahasumma ja kohtu- ning õigusabikulud kokku ületavad kindlustussumma.
- 8.2. Kindlustusandjal ei ole kohustust hüvitada kulutusi, mis oleksid tekkinud ka siis, kui õnnetusjuhtumit ei oleks toimunud (nt trans- pordi ja ladustamise tavapärased kulud).
- 8.3. Päästmiskuludeks ei loeta ja kindlustusandjal ei ole kohustust hüvitada kulutusi sõiduki (veoki, haagise, konteineri jms) teele tõstmiseks, sõiduki jäänuste kokkukogumiseks ja äraveoks, samuti sõiduki (veduki, haagise jms) transportimiseks (sh transport remonditöökohta, parklasse, hoiukohta või sõiduki omaniku asukohta).

9. Kindlustusmakse ümberarvestus

- 9.1. Kindlustusmakse arvestatakse ümber 30 päeva jooksul arvates kindlustusperioodi lõppemisest.
- 9.2. Kindlustusvõtja on kohustatud kindlustusandjale esitama 15 päeva jooksul arvates kindlustusperioodi lõppemisest dekla- ratsiooni oma ekspedeerimise teenuste tegeliku käibe kohta kindlustusperioodil.
- 9.3. Kui ekspedeerimise teenuste tegelik käive osutub kindlustusle- pingu sõlmimisel prognoositust suuremaks, siis määrab kindlus- tusandja kindlustusvõtjale lisamiseks käibe suhtes, mis ületas prognoositud ekspedeerimise teenuste käivet; sealjuures raken- datakse kindlustuslepingus kokkulepitud tariifi. Kindlustusvõtja on kohustatud täiendava kindlustusmakse tasuma 15 päeva jooksul arvates kindlustusandjalt arve saamisest.
- 9.4. Kui ekspedeerimise teenuste tegelik käive osutub kindlustus- lepingu sõlmimisel prognoositust väiksemaks, siis tagastab kindlustusandja enam makstud kindlustusmakse 15 päeva jooksul arvates kindlustusvõtjalt arve või nõude saamisest.
- 9.5. Kindlustuslepingus sätestatud minimaalse kindlustusmakse all mõistetakse makset, mida ei tagastata kindlustusvõtjale, kui kindlustusvõtja ekspedeerimise teenuste käive kindlustus- perioodil osutub kindlustuslepingu sõlmimisel prognoositust väiksemaks.

10. Kindlustusvõtja ja kindlustatu kohustused

- 10.1. Kindlustusvõtja ja kindlustatu on kohustatud:
- 10.1.1. järgima kindlustuslepingu kehtivuspiirkonna õigusakte, rahvusvahelisi konventsioone ja muid kokkuleppeid (nt ohtlike ainete vedu, suuregabariidiliste või raske- kaaluliste veoste vedu jms) ning kindlustuslepingus märgitud lisatingimusi; tegema kõik endast oleneva kindlustusjuhtumi ärahoidmiseks ja võimaliku kahju vähendamiseks, mitte suurendama kindlustusrisi ja mitte võimaldama seda suurendada isikutel, kelle eest kindlustusvõtja vastutab;
- 10.1.2. valima hoolikalt vedajaid ja teisi isikuid, keda nad oma teenuse osutamisel kasutavad, samuti selgitama kind- lustuslepingust tulenevaid kohustusi isikutele, kelle val- dusse veos vedamiseks antakse;
- 10.1.3. rakendama mõistlikke meetmeid tagamaks, et isik, kelle teenuseid nad kasutavad (vedaja, ekspediitor, stividor jt) on lepinguliste kohustuste täitmiseks piisa- valt kogenud ja pädev; veoks kasutatav transpordiva- hend (nt külmutusseadmega haagis) on vastava veose veoks sobiv; eelnimetatud isikutel on piisavalt rahalisi vahendeid, st nad on finantsiliselt stabiilsed, rahulda- maks kindlustatu poolt nende vastu esitatavaid võima- likke nõudeid;
- 10.1.4. kontrollima, et isikul, kelle teenuseid nad kasutavad, on olemas kindlustuskaitse, mis tagab tegevusest tule- neva vastutuse korral kõikide võimalike nõuete hüvita- mise. Kui kindlustatu ei täida eelnimetatud nõudeid ja see piirab kindlustusandja tagasinõude esitamist, siis on kindlustusandjal õigus kindlustusvõtja nõude rahul- damisest keelduda või vähendada kindlustusvõitist;
- 10.1.5. kontrollima pakendi ja veose ettevalmistust veose ohutuks transportimiseks veose vastuvõtmisel veose saatjalt, saatelehel märgitud kaubakohtade arvu õig- sust veose vastuvõtmisel või üleandmisel ning veose ja selle pakendi välist seisundit; vajaduse korral tegema saatelehele vastava märkuse;
- 10.1.6. andma vedajale ja/või järgmisele ekspediitorile veose transportimise selged juhised, nt milline peab olema temperatuur ja/või niiskus kaubaruumis, kuidas veost laadida või paigutada kaubaruumi, missugused on val- vemeetmed vms;
- 10.1.7. võtma kasutusele kõik ettevaatusabinõud veose varguse vältimiseks, nõudma autojuhi puhkeajaks veoki parki- mist ainult selleks ettenähtud parklasse (nt TIR parklad, IRU soovitatavad parklad, valvatavad parklad), nõudma autojuhi äraoleku ajaks transpordivahendi lukustamist ja vargusvastaste seadmete sisselülitamist;
- 10.1.8. viivitamatult teatama kindlustusandjale mitmekordse kindlustuse või teiste analoogsete lepingute või garantiide tekkimisest ja kindlustusrisi võimalikkuse

suurenemisest (nt kindlustusandjale deklareeritud vedude regiooni, kaupade jms muutumine). Kui kindlustusvõtjal tekib riskiasjaolude suurenemise kahtlus, tuleb viivitamatult kindlustusandjaga nõu pidada edasise tegevuse suhtes.

10.2. Kindlustusjuhtumi toimumisel on kindlustusvõtja ja kindlustatu kohustatud:

- 10.2.1. võtma viivitamatult tarvitusele meetmed veose päästmiseks ja kahju suurenemise ärahoidmiseks ning võimaliku kahju vähendamiseks;
- 10.2.2. veose nähtavate vigastuste või kahjustuste puhul tegema veose saatelehele sellekohase märke kohe veose kättesaamisel. Varjatud vigastuste ilmnemise puhul teavitama kirjalikult eelnevat vedajat ja/või ekspediitorit kolme päeva jooksul arvates veose kättesaamisest. Märkustes või kahjuteates peavad olema kirjas kahjustatud või vigastatud kaubaühikute arv, kahjustuse liik ja võimaluse korral ka eeldatav põhjus;
- 10.2.3. viivitamatult teatama juhtunust politseile (kui on tegemist liiklusõnnetusega või kui kahtlustatakse kolmanda isiku tahtlikku tegevust); kohalikule päästemeetile või vastavatele pädevatele asutustele või isikutele;
- 10.2.4. teatama kindlustusandjale kahjujuhtumist, tehes seda esimesel võimalusel isiklikult või oma esindaja kaudu, esitades avalduses andmed juhtunu, kahju eeldatava suuruse, tunnistajate, osapoolte ja süüdlaste kohta, ning täitma edaspidi kindlustusandja esindaja juhiseid;
- 10.2.5. võimaluse korral säilitama kahjustatud veose puutumatusena ja transpordivahendilt maha laadimata, kuni kindlustusandja esindaja vaatab veose üle või annab muid juhiseid;
- 10.2.6. esitama kahju hüvitamist nõudva isiku nõude või pressiooni ära kirja;
- 10.2.7. esitama kindlustusjuhtumi tagajärjel kaotsi läinud, kahjustatud või hävinud veose nimekirja;
- 10.2.8. esitama veose saatedokumentid, st arved, faktuurid, saatelehed, pakkimislehed, veomanifestid;
- 10.2.9. esitama veose ülevaatus akti vastavalt kahjujuhtumi toimumiskoha seadustele või praktikale;
- 10.2.10. esitama eelnevale vedajale või ekspediitorile nõude kahju hüvitamiseks;
- 10.2.11. esitama tõendi politseisse pöördumise kohta ja/või tõendi kriminaalasja algatamise kohta;
- 10.2.12. esitama plommide või pitsatite hävimise ja/või kahjustumise protokollid;
- 10.2.13. esitama autojuhi seletuskirja;
- 10.2.14. esitama kindlustusvõtja kulutusi tõendavad muud dokumendid, mis on seotud kindlustusjuhtumiga;
- 10.2.15. esitama nõude esitanud isikuga peetud kirjavahetuse;
- 10.2.16. lubama kindlustusandjal käsitluse jooksul kindlaks teha kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud kahju põhjused ja suuruse, esitades kõik dokumendid kahju põhjuste ja suuruse kohta viivitamatult, kuid mitte hiljem kui ühe aasta jooksul arvates kahju toimumise kuupäevast;
- 10.2.17. viivitamatult teada andma sündmuse suhtes teatavaks saanud asjaolud, mis võivad olla kahju tekkimise aluseks;
- 10.2.18. kui kindlustusjuhtum tekib kolmanda isiku süül, tuleb võtta tarvitusele kõik vajalikud abinõud oma õiguste tõendamiseks ja süüdlase vastu nõude esitamiseks ja/või hiljem nende õiguste üleandmiseks kindlustusandjale.

10.3. Kahjustatud veost ei tohi asuda taastama või hävinud veost utiliseerima ilma kindlustusandja nõusolekuta.

10.4. Kindlustusjuhtumi tõendamise kohustus lasub kindlustusvõtjal. Kindlustusvõtja peab esitama kindlustusandjale teabe, mis on vajalik kindlustusandja lepingukohustuste täitmise kindlaksmääramiseks.

11. Kindlustusandja õigused ja kohustused

11.1. Kindlustusandja on kohustatud:

- 11.1.1. enne kindlustuslepingu sõlmimist tutvustama kindlustusvõtjale kindlustuslepingu dokumente;
- 11.1.2. pärast kindlustusvõtjalt avalduse saamist alustama viivitamatult kindlustusjuhtumi käsitlemist ja tegema kindlaks hüvitamisele kuuluva kahju suuruse;

11.1.3. registreerima kahjuteate ja tutvustama kindlustusvõtjale kindlustusjuhtumi lahendamise ning kahju hüvitamise korda;

11.1.4. esitama kindlustusvõtjale kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud kahju põhjuste ja suuruse kindlakstegemiseks vajalike dokumentide nimekirja.

11.2. Kindlustusandjal on õigus nõuda esitatud ära kirjade originaale, kui need on vajalikud kahju ja selle suuruse kindlakstegemiseks.

11.3. Kindlustusperioodi möödumisel on kindlustusandjal õigus kontrollida kindlustusvõtja raamatupidamisdokumente, mis tõendavad kindlustuslepinguliste kohustuste täitmist.

12. Hüvitamise kord

12.1. Hüvitatakse otsene varakahju ja muud kindlustuslepingu sätestatud ning põhjendatud kulud.

12.2. Kindlustushüvitist ei maksta, kui kolmas isik on kahju täielikult hüvitanud.

12.3. Hüvitamisele ei kuulu kindlustusvõtjale või kahju saanud isikule käibemaksuseaduse või muude õigusaktide alusel tagastatav käibemaksu osa või muud tagastatavad maksed.

12.4. Kui kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud kahju suurus või selle põhjus on tõendamata, hüvitab kindlustusandja tähtaegselt vaid selle osa, mis on tõendatud.

12.5. Kui kindlustussumma ja väljamakstava hüvitise rahaühik on erinev, makstakse hüvitist välja vastavalt Eesti Panga päevakursile kahju toimumise kuupäeval, v.a juhul, kui kindlustuslepingus on teisiti kokku lepitud.

12.6. Veose sihtkohta saabumata jäämisel loetakse veos kadunuks, kui veose ja/või seda vedanud transpordivahendi asukoha kohta pole mingeid teateid siseriiklike vedude puhul 30 päeva ning rahvusvaheliste vedude puhul 60 päeva möödudes, arvates veose eeldatavast sihtpunkti jõudmise ajast.

12.7. Kindlustusandjal on õigus iseseisvalt määrata eksperte, õiguslikke esindajaid ja teisi isikuid kindlustusjuhtumi asjaolude uurimiseks ning esineda kindlustatu volitusel kindlustatu nimel arbitraažis, kohtus või kahjunõude esitaja ees.

12.8. Kindlustusandjal on õigus oma kindlustuslepingu täitmise kohustusega tasaarvestada kindlustuslepingu järgi tasumata kindlustusmakse osad kuni kindlustusperioodi lõpuni.

12.9. Kui kindlustatu või kahju saanud isik saab kadunud veose oma valdusse tagasi, tuleb see vara loovutada kindlustusandjale või tagastada kindlustushüvitist.

12.10. Kindlustushüvitise väljamaksmisel lähevad kindlustatu nõudeõigused kahju tekkimise eest vastutavate isikute vastu välja makstud hüvitise ulatuses üle kindlustusandjale.

12.11. Kui kindlustusandja on veose kahju välja maksnud, peab veose omanik loovutama omandiõiguse hüvitatud osa ulatuses kindlustusandjale, kui kindlustusandja seda nõuab.

12.12. Mitmekordse kindlustuse korral on kindlustatu vastutus täielikult või osaliselt kindlustatud sama kindlustusrisi vastu täielikult või osaliselt samaks kindlustusperioodiks mitme kindlustusandja juures. Mitmekordse kindlustuse puhul vastutavad kindlustusandjad solidaarvõlgnikena.

12.13. Kindlustusvõtjal, kindlustatul või kahju saanud isikul ei ole õigust loovutada oma nõudeõigust kolmandale isikule ilma kindlustusandja kirjaliku nõusolekuta.

13. Kindlustusandja vabanemine kindlustuslepingu täitmise kohustusest

13.1. Kindlustusandja vabaneb osaliselt või täielikult kindlustuslepingu täitmise kohustusest, kui:

13.1.1. kindlustusvõtja või kindlustatu on rikkunud vähemalt ühte käesolevate kindlustustingimuste punktis 10 nimetatud kohustustest ja kohustuse täitmata jätmise ning kindlustusjuhtumi toimumise ja/või selle tagajärjel tekkinud kahju suuruse vahel esineb põhjuslik seos;

13.1.2. kindlustusvõtja ei ole tasunud kindlustusmakset kokkulepitud tähtpäevaks (järgmakse korral hiljemalt kindlustusandja poolt täiendavalt määratud tähtpäevaks) ja kui kindlustusjuhtum toimub pärast kindlustusmakse tasumise tähtpäeva möödumist;

13.1.3. kindlustusvõtja, kindlustatu või nendega võrdsustatud isik(ud) on tahtlikult või raske hooletuse (lepingulise kohustuse täitmisel vajaliku hoole olulisel määral

- järgimata jätmise) tõttu rikkunud vähemalt ühte kindlustuslepingu tingimust, millel on mõju kindlustusjuhtumi toimumisele või kahju suurusele;
- 13.1.4. kindlustusjuhtum on toimunud kindlustusvõtja, kindlustatu või kahju saanud isiku raske ettevaatamatuse või tahtluse tõttu. Raske ettevaatamatuse all mõistetakse olukorda, mil isik näeb ette oma käitumise tagajärgi, kuid loodab kergemeelselt, et tagajärjed jäävad tulemata;
- 13.1.5. kindlustusjuhtum oli põhjustatud kindlustusvõtja, kindlustatu või nendega võrdsustatud isiku(te) õigusvastasest tegevusest, samuti tegutsemisest alkoholihoobes, narkootikumide või psühhotropsete ainete mõju all. Kui kindlustatu või kindlustusvõtjaga võrdsustatud isik keeldub vahetult pärast kahju tekkimist joobe tuvastamisest, siis loetakse, et ta oli kahju tekkimise ajal alkoholihoobes, narkootikumide või psühhotropsete ainete mõju all. Sama kehtib juhul, kui eelnimetatud aineid tarvitati pärast kahju tekkimist, kuid enne politsei kohalejõudmist või joobe tuvastamise ettepaneku tegemist;
- 13.1.6. kahju on tekkinud ebaseadusliku veose (sh salakaup, veos, mida vedajal ei ole lubatud vedada) kahjustumisest, hävimisest, kaotsiminekest või hilinemisest. Kui veos ei vasta õigusnormidele ainult seetõttu, et ekspediitori vea tõttu puuduvad nõuetekohased saate- või tollidokumendid, ei ole käesoleva punkti tähenduses tegemist ebaseadusliku veosega;
- 13.1.7. kindlustusvõtja või kindlustatu loobub oma õigustest kahju tekitanud isiku vastu või kui kindlustusandja regressiõiguse realiseerimine osutub kindlustusvõtja või kindlustatu süül võimatuks (nõude esitamise tähtaja ületamine, kindlustusandjale vajalike dokumentide esitamata jätmine);
- 13.1.8. kindlustatu või kahju saanud isik eksitas või püüdis eksitada kindlustusandjat kahju toimumise asjaolude ja/või suuruse suhtes või püüdis kindlustusandjat muul viisil petta kindlustuslepingu või selle täitmise asjaolude suhtes.
- 13.2. Kindlustuslepingu täitmise kohustusest vabanemise ulatuse otsustab kindlustusandja.
- 13.3. Kindlustusandja vabaneb täielikult kindlustuslepingu täitmise kohustusest, kui:
- 13.3.1. kindlustatu vastu esitatud nõue on aegunud;
- 13.3.2. vastavalt kehtivatele õigusaktidele ja konventsioonidele kindlustatu ei vastuta kahju põhjustamise eest või vabaneb vastutusest, kuid aktsepteerib tema vastu esitatud nõuet.

14. Välistused

- 14.1. Hüvitamisele ei kuulu nõuded, mis ei ole põhjustatud kindlustusjuhtumist, samuti nõuded, mille põhjuseks on:
- 14.1.1. kindlustusvõtja või kindlustatu tahtlik õigusvastane tegu;
- 14.1.2. inimeste vedu;
- 14.1.3. surnute vedu;
- 14.1.4. korteri- või kontorisüstuse ümberkolimine;
- 14.1.5. veod, mida teostatakse kooskõlas rahvusvaheliste postikonventsioonidega;
- 14.1.6. sõidukite pukseerimine või omal jõul liikumine;
- 14.1.7. rahalised nõuded, mis ei ole tingitud otsesest varalisest kahjust (varaliste õiguste kahju, saamata jäänud tulu, palk, turuosa kaotus, leppetrahvid, kahjud seoses veose viimisega keelatud transiit- või sihtriiki tulenevalt seal kehtivatest õigusaktidest jms), v.a käesolevate tingimuste punktis 7 ja 8 sätestatud juhud;
- 14.1.8. keskkonnasaaste likvideerimise kulud;
- 14.1.9. tootmise ja töötlemisega seotud risk. Näide: kindlustatu võtab endale kohustuse paigaldada sõidukile katalüsaator, et sõiduk vastaks sihtkoha riigi seadustele. Katalüsaatorite installeerimisest põhjustatud sõidukikahju ei ole kindlustusega kaitstud;
- 14.1.10. veose loomupärased omadused, puudused või defektid, veose tavapärase lekkimine, kaalu või mahu kaotus, rebenemine või kulumine;
- 14.1.11. kahjurid, putukad jms;
- 14.1.12. veose ebapiisav või sobimatu pakkimine või veoks ettevalmistamine. Pakkimise all mõistetakse ka veose kon-

- teinerisse või transpordifurgooni laadimist marsruudi lähtekohas veose saatja või tema esindajate poolt;
- 14.1.13. transpordivahendi omaniku, ekspediitori või operatori maksevõimetus või rahaliste vahendite puudumine;
- 14.1.14. veose puudujääk väliselt korras pakendi või kauba-saatja plommi olemasolu puhul;
- 14.1.15. salakaubaga, deklareerimata kaubaga ja ebaseadusliku kaubandusega seotud transport;
- 14.1.16. väärismetallitoorikute ja nendest valmistatud toodete, vääriskivide ja juveelide, rahatähtede, müntide, obligatsioonide, maksevahendite, väärtpaberite, kunstiteoste ja elusloomade vedu;
- 14.1.17. transpordivahendi (ka konteineri, furgooni, tõstuki, külmutushaagise või muude külmutusseadmetega transpordivahendite) sõiduks või veose ohutuks veoks kõlbmatus juhul, kui kindlustatu või temaga võrdsustatud isikud olid või pidid olema sellest teadlikud enne veose pealelaadimist;
- 14.1.18. kauba hävimine, kahjustumine või väärtuse vähenemine, mis tuleneb kauba ladustamisest kindlustatule kuulvas või tema kasutatavas laos või terminalis juhul, kui kindlustusvõtja pole sõlminud laos hoitavate kaupade suhtes varakindlustuslepingut tule- ja veekahju riskide vastu või nõudnud sellise varakindlustuslepingu olemasolu lao omanikult või valdajalt;
- 14.1.19. nõuded, mis on esitatud CMR konventsiooni artiklite 23.6, 24 ja 26.1 alusel või teiste vedaja vastutust reguleerivate õigusaktide analoogsete punktide alusel (kauba vedu saatelehel näidatud maksumusega);
- 14.1.20. temperatuurirežiimi nõuete järgimata jätmine, kui tegemist on kindlustatu ettevaatamatusega;
- 14.1.21. veose üleandmine valele saajale või saajale, kellel ei ole õigust veost vastu võtta;
- 14.1.22. arestimine, konfiskeerimine, tõkestamine või kinnipidamine;
- 14.1.23. ühe ja sama kindlustuslepinguga kaetud isikute omavahelised nõuded;
- 14.1.24. arvuti, arvutisüsteemi, arvuti tarkvara, programmi või mis tahes elektroonilise süsteemi kasutamine või töötamine, kui sellise kahju, vigastuse, kulutuse või vastutuse põhjustas otseselt või kaudselt kuupäevamuutuse tegemine, kellaaja, kuupäeva, nädala, kuu, aasta või sajandi äratundmine; mis tahes kulutused selliste kahjude ärahoidmiseks;
- 14.1.25. vääramatu jõu (*force majeure*) tagajärg, mis ei sõltu poolte tahtest ega allu nende kontrollile.
- 14.2. Hüvitamisele ei kuulu nõuded ja kulud, mille otseseks või kaudsiks põhjuseks on:
- 14.2.1. terrorism ja/või isikute tegevus poliitilistel, usulistel, etnilistel või ideoloogilistel motiividel, mis seavad või võivad seada ohtu mis tahes isikute või üldsuse elu, tervise, julgeoleku või vara;
- 14.2.2. sõda, kodusõda, revolutsioon, invasioon, mäss, rahvarahutus, riigipööre, streik, erakorraline seisukord, sundvõrandamine, hõivamine, konfiskeerimine, arestimine, tõkestamine või kinnipidamine või mainitud tegevuse tagajärg või katse;
- 14.2.3. mahajäetud miinid, torpeedod, pommid või muud mahajäetud lõhkekehad ja relvad;
- 14.2.4. streikijad, lokaudis töölisel või töölisrahutustes osalevate isikute tegevus korrarikkumistes või tsiviilrahutustes;
- 14.2.5. relva kasutamine, mille puhul on tegemist aatomi või selle tuuma lõhustamisega, liitumisega või muu samaaadse reaktsiooniga; radioaktiivse jõu või ainega; keemilise, bioloogilise või biokeemilise reaktsiooni või elektromagnetilise toimega;
- 14.2.6. tuumaenergia kasutamine mis tahes eesmärgil või selle energia väljumine kontrolli alt või muud kahjud seoses radioaktiivsete materjalide, kütuse või jääkidega;
- 14.2.7. arvutiviirused või kellegi katse tekitada kahju arvuti-programmide kaudu;
- 14.2.8. maavärin, maalihe ja/või pinnase vajumine;
- 14.2.9. lõhkamis- või kaevandustööd;
- 14.2.10. kindlustatu või isiku, kellega kindlustatu on sõlminud lepingu, ametlikult väljakuulutatud või väljakuulutamata pankrot ja/või finantspettus. Pankrot tähendab ka suutmatust tasuda võlgasid/makseid nende maksetähtpäevaks;

14.2.11. asjaolu, millest kindlustusvõtja või kindlustu või nendega võrdsustatud isikud olid või pidid olema teadlikud enne kindlustuslepingu sõlmimist.

14.3. Kindlustusandjal ei ole kohustust hüvitada kahju ulatuses, milles ekspediitori vastutus ületab võlaõigusseaduse või ELEA üldtingimustega sätestatud piire.

Ladustamise eritingimused

Kehtivus

Kindlustuslepingu kohaselt hüvitab kindlustusandja kindlustusvõtja vastu esitatud nõuded, mis tulenevad kauba kaotaminekust või kahjustumisest ajal, kui see oli kas kindlustatu või selle isiku hoolduse, eestkoste või kontrolli all, kellega kindlustatu oli sõlminud ladustamislepingu.

Signalisatsioonid ja ohutusnõuded

Kindlustusandja vastutuse eeltingimuseks on, et kõikides kasutuses olevates laohoonetes peavad olema asukohariigi õigusaktidele vastavad esmased tulekustutusvahendid.

- Laohoones peab olema alati töökorras tulekahju- ja valvesignalisatsioon, mis on sisse lülitatud ajal, mil laohoone on järelevalveta;

signalisatsioon peab olema ühendatud turvafirmale kuuluva seiresüsteemiga ja seda tuleb hooldada tootja nõuete kohaselt;

- Järelevalveta laohoone peab olema lukustatud ja selle kõik avad turvaliselt suletud.
- Aiaga piiratud alal peab olema töökorras ja töövälisel ajal sisselülitatud valvesignalisatsioon (perimeetervalvesüsteem), signalisatsioon peab olema ühendatud turvafirmale kuuluva seiresüsteemiga ja seda tuleb hooldada tootja nõuete kohaselt.

Asukoht

- Kindlustusandja on kohustatud maksma kindlustatule hüvitist ainult kauba puhul, mida ladustatakse laohoones või aiaga piiratud alal, kindlustuslepingus täpsustatud asukohas. Kaup, mida ladustatakse sõidukis või treileril, ei ole kindlustatud, isegi kui sõiduk või treiler asuvad laohoones.
- Ladustatav kaup peab olema niiskuse, k.a altpoolt, pinnasest tõusva niiskuse eest kaitstud.

Inventuuri kaod

Kindlustusandja ei kanna vastutust juhul, kui kaup ei ole laos leitav või on seletamata põhjusel kadunud, v.a kui kauba kaotaminekust on teatatud kindlustusandjale 30 päeva jooksul arvates hetkest, mil kauba olemasolu laos oli kirjalikult dokumenteeritud.